

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 81/2006(3))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ «ΣΙΓΜΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 30 Αυγούστου, 2006

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Μαρίας Δωρίτη και Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του σταθμού πιθανές παραβάσεις του **άρθρου 26(3)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει: *«Απαγορεύεται η μετάδοση προγραμμάτων στα οποία χρησιμοποιούνται τεχνικές που απευθύνονται στο υποσυνείδητο»*

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **31.5.2006** έθεσε ενώπιον του σταθμού τη διερευνώμενη παράβαση για οποιεσδήποτε εξηγήσεις και / ή παραστάσεις σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη

της εν λόγω επιστολής και κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού όπως δηλώσουν κατά πόσο επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Στην προαναφερθείσα επιστολή τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δε ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντηση του σταθμού.

Η διερευνώμενη παράβαση, η οποία τέθηκε ενώπιον του σταθμού, εκτίθεται στο πιο κάτω υποστοιχείο 1:

1. Στις **9.11.2005**, μεταξύ των ωρών **09:30 και 10:30**, στα πλαίσια της εκπομπής «**Τολμώ**» (η οποία προβλήθηκε σε επανάληψη), προβλήθηκε σκηνή υπνωτισμού στην οποία **χρησιμοποιήθηκαν τεχνικές που απευθύνονται στο υποσυνείδητο**, κατά παράβαση του **άρθρου 26(3)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, η υπό αναφορά εκπομπή είχε ως κύριο θέμα συζήτησης τα ανεξήγητα φαινόμενα και ειδικότερα το θέμα του υπνωτισμού. Κατά τη διάρκεια της εκπομπής μεταδόθηκε συνέντευξη που εξασφάλισε δημοσιογράφος του σταθμού από τον ψυχολόγο/ υπνωτιστή κ. John Turner και στη συνέχεια, προβλήθηκαν σκηνές που παρουσίαζαν τον ψυχολόγο/ υπνωτιστή να υπνωτίζει μια γυναίκα, μέσω του ακόλουθου διάλογου:

Υπνωτιστής/ Ψυχολόγος: *Θα ήθελα να σκεφτείς όλα τα προβλήματα που είχες στη ζωή σου. Να βρεις το πιο σημαντικό συναίσθημα που είναι δυσάρεστο για σένα. Σε παρακαλώ επέτρεψε στον ανώτερο εαυτό σου να σε πάρει πίσω στο χρόνο και στην τοποθεσία που η μητέρα και ο πατέρας σου ερωτεύονταν. Επέτρεψε στον ανώτερο εαυτό σου να αισθανθείς πως ο πατέρας σου ένιωθε. Και πως έθετε τον εαυτό του σε*

εκείνη την περίοδο της ζωής του. Μπορείς να κρατήσεις τα μάτια σου κλειστά και να μας εκφράσεις σε παρακαλώ τα συναισθήματα σου.

Υπνωτισμένη: *Νομίζω είναι ερωτευμένος αλλά αισθάνεται λίγο άβολα, έχει άγχος.*

Υπνωτιστής/ Ψυχολόγος: *Όπως λαμβάνεις αυτά τα συναισθήματα, υπήρχαν φορές στη ζωή σου που βίωσες παρόμοια συναισθήματα;*

Υπνωτισμένη: *Πολλές φορές.*

Υπνωτιστής/ Ψυχολόγος: *Σε παρακαλώ άφησε τον ανώτερο εαυτό σου να αισθανθείς πως ο πατέρας σου ένιωθε για την μητέρα σου όταν σε δημιούργησαν.*

Υπνωτισμένη: *Δεν μπορώ να αισθανθώ...*

Με επιστολή τους προς την Αρχή ημερομ. **2.6.2006**, οι Δικηγόροι του σταθμού ανέφεραν, κατά λέξη, τα ακόλουθα:

Με την παρούσα σας πληροφορούμε ότι επιθυμούμε να παρευρεθούμε κατά την εξέταση των ως άνω υποθέσεων για λογαριασμό των πελατών μας SIGMA RADIO PUBLIC LTD, οπότε και θα παραθέσουμε τις θέσεις των πελατών μας.

Με επιστολή της ημερομ. **4.8.2006**, η Αρχή κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού να εμφανιστούν στη συνεδρία της στις **30.8.2006**, για την ακρόαση της υπό αναφορά υπόθεσης.

Με επιστολή τους ημερομ. **23.8.2006**, οι Δικηγόροι του σταθμού έθεσαν τα ακόλουθα, κατά λέξη, ενώπιον της Αρχής:

Καθ'ότι δεν θα μπορέσουμε να παρευρεθούμε ενώπιον σας, αποστέλλουμε γραπτώς τις θέσεις των πελατών μας.

Οι πελάτες μας αρνούνται την κατηγορία που αντιμετωπίζουν και ισχυρίζονται ότι η προβολή της εν λόγω εκπομπής ήταν καθ'όλα νόμιμη.

Είναι η θέση μας ότι η μετάδοση αποσπάσματος σκηνής υπνωτισμού διάρκειας ενός λεπτού δεν μπορεί να οδηγήσει στην στοιχειοθέτηση της κατηγορίας που αντιμετωπίζουν οι πελάτες μας. Το άρθρο 26(3) αποσκοπεί στην μη προβολή προγραμμάτων στα οποία χρησιμοποιούνται τεχνικές που απευθύνονται στο υποσυνείδητο και δεν αποσκοπεί στην απαγόρευση μετάδοσης μαγνητοσκοπημένης σκηνής υπνωτισμού. Η εκπομπή «Τολμώ» καταπιάνεται με διάφορα κοινωνικά και/ή επιστημονικά φαινόμενα που απασχολούν την κοινωνία μας και ουδέποτε κατά τη μετάδοση της χρησιμοποιήθηκαν τεχνικές που απευθύνονται στο υποσυνείδητο. Η εκπομπή «Τολμώ» στις 9.11.2005 είχε ως κεντρικό θέμα συζήτησης τη προγεννητική ψυχολογία μέσω της ύπνωσης και η μετάδοση της εν λόγω σκηνής αποσκοπούσε στο ν' αντιληφθεί ο τηλεθεατής τι εστί υπνωτισμός.

Ο νομοθέτης προέβη στην απαγόρευση του άρθρου 26(3) θέλοντας να προστατεύσει τον μέσο τηλεθεατή από προγράμματα που χρησιμοποιούν τεχνικές που απευθύνονται στο υποσυνείδητο του ίδιου του τηλεθεατή.

Είναι η θέση μας ότι η μετάδοση της εν λόγω σκηνής δεν μπορούσε σε καμία περίπτωση να βλάψει τους τηλεθεατές αλλά σκοπό είχε την ενημέρωσή τους περί του υπνωτισμού.

Κύριε πρόεδρε, ευσεβάστως υποβάλλω ότι η κατηγορία που αντιμετωπίζουν οι πελάτες μου πρέπει ν' αποσυρθεί ως νομικά και πραγματικά αβάσιμη.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, καθώς επίσης τις γραπτές εξηγήσεις των Δικηγόρων του σταθμού και κρίνουμε ότι:

Στις **9.11.2005**, μεταξύ των ωρών **09:30 και 10:30 (υποστοιχείο 1)**, στα πλαίσια της εκπομπής «**Τολμώ**» (η οποία προβλήθηκε σε επανάληψη), προβλήθηκε σκηνή υπνωτισμού στην οποία **χρησιμοποιήθηκαν τεχνικές που απευθύνονται στο υποσυνείδητο**, κατά παράβαση του **άρθρου 26(3)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Σε ό,τι αφορά τη θέση του σταθμού ότι η εκπομπή «*Τολμώ*» καταπιάνεται με διάφορα κοινωνικά και/ή επιστημονικά φαινόμενα που απασχολούν την κοινωνία μας και ουδέποτε κατά τη μετάδοση χρησιμοποιήθηκαν τεχνικές που απευθύνονται στο υποσυνείδητο, η Αρχή παρατηρεί ότι από τα γεγονότα όπως εκτίθενται στο υποστοιχείο 1 του πίνακα με ημερομ. 6.2.2006 και από τη παρακολούθηση της συγκεκριμένης εκπομπής φαίνεται καθαρά ότι η τεχνική που ακολουθεί ο συγκεκριμένος ψυχολόγος / υπνωτιστής απευθύνεται στο υποσυνείδητο.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του σταθμού ότι ο νομοθέτης προέβη στην απαγόρευση του άρθρου 26(3) θέλοντας να προστατεύσει τον μέσο τηλεθεατή από προγράμματα που χρησιμοποιούν τεχνικές που απευθύνονται στο υποσυνείδητο του ίδιου του τηλεθεατή, η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι το συμπέρασμα αυτό δεν τη βρίσκει σύμφωνη. Από τη γραμματική και τελολογική ερμηνεία της σχετικής διάταξης του Νόμου, εκείνο που προκύπτει είναι ότι απαγορεύεται γενικά η μετάδοση τεχνικών που απευθύνονται στο υποσυνείδητο (υπνωτισμός) και αυτό επειδή πρόθεσης του Νομοθέτη είναι να προστατεύσει τον τηλεθεατή τόσο από το να γίνει δέκτης ή πομπός της συγκεκριμένης τεχνικής.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχει παράβαση του άρθρου **26(3)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, έχει δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 81/2006(3))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ «ΣΙΓΜΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 10 Οκτωβρίου, 2007

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Μαρίας Δωρίτη και Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **30 Αυγούστου 2006** η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 26(3)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Το **άρθρο 26(3)** του πιο πάνω Νόμου αναφέρει τα ακόλουθα: ***απαγορεύεται η μετάδοση προγραμμάτων στα οποία χρησιμοποιούνται τεχνικές που απευθύνονται στο υποσυνείδητο.***

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, είχε δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας **28.11.2006** κάλεσε τον σταθμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις εισηγήσεις και απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Με επιστολή του ημερομ. **4.12.2006**, η οποία έφερε τον τίτλο «**Αγόρευση για σκοπούς μετριασμού της ποινής**», ο δικηγόρος του σταθμού κ. Αυγουστίνος Τσάρκατζης ανέφερε τα ακόλουθα:

Ενεργώντας εκ μέρους των πελατών μας SIGMA RADIO TV LTD, παρακαλώ όπως λάβετε υπόψη τα πιο κάτω για σκοπούς μετριασμού ποινής:

Οι πελάτες μας δεν αποσκοπούσαν σε καμία περίπτωση προβάλλοντας το συγκεκριμένο πρόγραμμα στο να βλάψουν τους τηλεθεατές και/ ή να απευθυνθούν στο υποσυνείδητο των τηλεθεατών. Ο σταθμός μετάδωσε την σκηνή υπνωτισμού καθαρά για λόγους ενημέρωσης του κοινού για το τι εστί υπνωτισμός.

Περαιτέρω λάβετε υπόψη ότι η εν λόγω σκηνή υπνωτισμού ήταν μαγνητοσκοπημένη και είχε μικρή διάρκεια. Επίσης, η μετάδοση της ήταν αναγκαία καθότι το κεντρικό θέμα της εν λόγω εκπομπής ήταν «η προγεννητική ψυχολογία μέσω της ύπνωσης» και η σκηνή αυτή προβλήθηκε για να αντιληφθεί ο μέσος τηλεθεατής τι είναι υπνωτισμός.

Ο σταθμός απολογείται για τη διάπραξη των εν λόγω αδικημάτων και υπόσχεται ότι από τούδε και στο εξής θα είναι πιο προσεκτικός. Ο σταθμός υπόσχεται ότι θα συμμορφώνεται με τη σχετική νομοθεσία και ζητά την επιείκεια σας. Ο σταθμός προβαίνει στην παρούσα απολογία άνευ βλάβης των δικαιωμάτων του για τυχόν λήψη δικαστικών μέτρων.

Σε ό, τι αφορά στις γραπτές θέσεις που υπέβαλε ο δικηγόρος του σταθμού, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, η Αρχή παρατηρεί τα ακόλουθα:

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του σταθμού ότι *μετάδωσε την σκηνή υπνωτισμού καθαρά για λόγους ενημέρωσης του κοινού για το τι εστί υπνωτισμός*, η Αρχή δεν αμφισβητεί τις προθέσεις του σταθμού ούτε και ισχυρίζεται ότι στόχος του εν λόγω προγράμματος ήταν να βλάψει τους τηλεθεατές ή να απευθυνθεί στο υποσυνείδητο τους. Ωστόσο, όπως αναφέρεται και στο κείμενο της Απόφασης της ημερομηνίας 30.8.2006, από τη παρακολούθηση της συγκεκριμένης εκπομπής φαίνεται καθαρά ότι η τεχνική που ακολουθεί ο συγκεκριμένος ψυχολόγος/ υπνωτιστής απευθύνεται στο υποσυνείδητο και συνεπώς, η μετάδοση της απαγορεύεται βάσει του άρθρου 26(3) του πιο πάνω Νόμου το

οποίο αποσκοπεί στο να προστατεύσει τον τηλεθεατή από το να γίνει δέκτης ή πομπός της συγκεκριμένης τεχνικής.

Η Αρχή αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενόπια της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και των απόψεων του σταθμού για σκοπούς κυρώσεων, κρίνει και αποφασίζει να επιβάλει στο σταθμό την κύρωση της **προειδοποίησης** για την παράβαση του **άρθρου 26(3)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Στην επιμέτρηση της ποινής λήφθηκε υπόψη η δέσμευση του σταθμού να είναι πιο προσεκτικός στο μέλλον και να συμμορφώνεται με τη σχετική Νομοθεσία. Ωστόσο, η Αρχή προειδοποιεί ότι σε τυχόν μελλοντικές υποθέσεις που θα αφορούν παρόμοιας φύσεως παραβάσεις από τον σταθμό, δεν θα επιδείξει την ίδια επιείκεια.

(ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Μ.Γ.